

POSTANOWIENIE

25 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 25 lutego 2026 r. w Warszawie
zażalenia W. M.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Lublinie
z 27 stycznia 2025 r., II Ca 109/21 (WSC 3/25),
w sprawie z wniosku W. M.
z udziałem T. M.
o podział majątku wspólnego,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego
w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

W związku z zażaleniem wnioskodawcy W. M. na postanowienie Sądu
Okręgowego w Lublinie z 27 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie jest zasadne.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Lublinie odrzucił skargę
kasacyjną W. M. od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie z 14 sierpnia
2024 roku., wskazując, że w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia
oznaczona została na kwotę 181 100 zł, jednak była ona oznaczona błędnie.

Postanowieniem z 27 stycznia 2025 roku Sąd Okręgowy sprawdził wartość
przedmiotu zaskarżenia wskazaną w skardze kasacyjnej i ustalił tę wartość na

kwotę 90 550 zł, a więc kwotę niższą niż wskazana w treści przepisu art. 519¹ § 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy podał, że z zakresu zaskarżenia przedmiotowej skargi kasacyjnej, z treści jej zarzutów i z wniosków kasacyjnych wynikało jednoznacznie, że postanowienie to zostało zaskarżone przez wnioskodawcę jedynie w zakresie oddalającym apelację wnioskodawcy w części dotyczącej zaliczenia przez Sąd pierwszej instancji do majątku wspólnego lokalu mieszkalnego numer [...], położonego w Ś. przy ulicy [...] stanowiącego odrębną nieruchomość.

Według zarzutów i twierdzeń wnioskodawcy przytoczonych w skardze kasacyjnej, a wcześniej w apelacji, wskazany wyżej lokal mieszkalny, będący odrębną nieruchomością lokalową, stanowił majątek osobisty wnioskodawcy. Sąd Rejonowy ustalił, że przedmiotowy lokal stanowił składnik majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika. Sąd Okręgowy w Lublinie podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji i oddalił apelację uczestnika w omawianym zakresie.

Wobec tego Sąd Okręgowy przyjął, że w stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy wartością konkretnego interesu, którego dotyczy skarga kasacyjna W. M., była wartość udziału w prawie własności przedmiotowego lokalu mieszkalnego, wynoszącego $\frac{1}{2}$, który według ustaleń sądów pierwszej i drugiej instancji przysługiwał po ustaniu wspólności majątkowej T. M. Mając to na względzie Sąd uznał, że wartość rzeczywistego interesu majątkowego wnioskodawcy w skardze kasacyjnej wynosiła 90 550 zł i ta kwota powinna stanowić podstawę do określenia wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej.

Należy zatem wskazać, że zgodnie z art. 519¹ § 2 k.p.c. w sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami od postanowienia sądu drugiej instancji co do istoty sprawy przysługuje skarga kasacyjna, chyba że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych. W judykaturze przyjęto, że w tak zwanych sprawach działowych, w tym w sprawach o podział majątku wspólnego małżonków, w razie zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy, wartość przedmiotu zaskarżenia nie odpowiada wartości całego dzielonego majątku, lecz wartości konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego dotyczy środek zaskarżenia. Z reguły wartość ta nie może przekraczać

wartości udziału przysługującego skarżącemu uczestnikowi, chyba że podważa on zasadę podziału, objęcie lub nieobjęcie orzeczeniem poszczególnych rzeczy lub praw albo rozliczenie nakładów, gdyż wówczas wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału. Wskazana w skardze kasacyjnej, względnie na wcześniejszym etapie postępowania, wartość przedmiotu zaskarżenia, nie jest wiążąca dla sądu drugiej instancji ani dla Sądu Najwyższego orzekającego o dopuszczalności skargi; podlega ona weryfikacji na podstawie materiału sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, nr 4, poz. 60, z 20 lutego 2015 r., V CSK 239/14, z 13 marca 2015 r., III CZ 13/15, z 19 czerwca 2015 r., IV CZ 16/15, z 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15, z 13 stycznia 2017 r., III CZ 61/16, i z 26 października 2017 r., II CZ 64/17).

Odnosząc te uwagi do okoliczności sprawy, zażalenie okazało się zasadne, ponieważ Sąd Okręgowy, przy określaniu wartości interesu w zaskarżeniu przez pryzmat wartości przysługującego skarżącemu udziału, nie dostrzegł, że w podstawach skargi uczestnik podważał przynależność do majątku wspólnego określonego składnika majątkowego – lokalu mieszkalnego, którego wartość została oszacowana na kwotę 181 100 zł. Mając na względzie fakt, że wnioskodawca kwestionował w skardze zasadność objęcia podziałem konkretnego składnika majątkowego, nie ma znaczenia wartość jego udziału w tym składniku, gdyż istotą sprawy jest zbadanie czy dany składnik majątku powinien w ogóle być objęty podziałem.

Przyjąć zatem należy, że wartość interesu wnioskodawcy w zaskarżeniu przekraczała 150 000 zł, a zatem skargę kasacyjną *ratione valoris* trzeba uznać za dopuszczalną.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

M.L.

[a.ł]

Krzysztof Wesołowski

